

Rīgā

"16." Okt. 2017. Nr. 1-2-1-63/1R3

Valsts vides dienesta
Daugavpils reģionālajai vides pārvaldei
Raina ielā 28, Daugavpilī, LV-5401

e-pasts: daugavpils@daugavpils.vvd.gov.lv

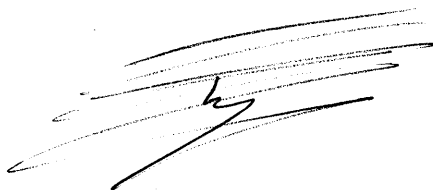
Par informatīvā materiāla iesniegšanu

Informējam, ka ir saņemta Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (*turpmāk – VUGT*) 09.02.2017. vēstule Nr. 22-1.22/370, kurā VUGT ir norādījis, ka SIA "LatRosTrans" LRDS "Ilūkste" Šēderes pagasta Ilūkstes novada civilās aizsardzības plāns un informatīvais materiāls sabiedrībai ir izstrādāts atbilstoši MK 01.03.2016. noteikumu Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" (*turpmāk – Noteikumi Nr. 131*) prasībām.

Saskaņā ar Noteikumu Nr. 131 70.1. p., 71. p. prasībām, iesniedzam SIA "LatRosTrans" LRDS "Ilūkste" Šēderes pagasta Ilūkstes novada informatīvo materiālu ievietošanai Valsts vides dienesta tīmekļvietnē.

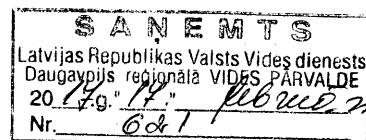
Pielikumā: - Informatīvais materiāls sabiedrībai uz 7 lpp.

Ar cieņu,
valdes loceklis

Dmitry Barkov

A. Pudāne
65401325

Informatīvais materiāls sabiedrībai

Par objektu atbildīgās personas.

Par darbības vietu atbildīgais objekta īpašnieks vai turētājs un darbību veicēja organizācija (nosaukums):

Līnijas ražošanas dispečeru stacija (LRDS) "Ilūkste" SIA "LatRosTrans" struktūrvienība.

Par objektu atbildīgā persona un ziņas par to, kur var iegūt papildinformāciju:

SIA "LatRosTrans" valdes loceklis Dmitry Barkov.

Papildinformāciju par objektu var iegūt sazinoties ar drošības direktoru Leonīdu Bogdanovu, tālr. 67715806, mob. tālr. 20219045, uzņēmuma mājaslapa www.latrostrans.lv;

Objekta adrese:

LRDS "Ilūkste", Šēderes pagasts, Ilūkstes novads, LV-5474.

Apstiprinājums, ka objektam tiek piemērotas MK 01.03.2016. noteikumu Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" prasības.

Informācija par iesnieguma iesniegšanu Valsts vides dienestā:

Iesniegums Valsts vides dienestā iesniegts 2007. gada decembrī, aktualizēts 2016. gada 28. jūlijā.

Drošības pārskats:

Iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā 2012. gada 12. aprīlī.

Objekta darbības izklāsts:

SIA "LatRosTrans" pamatdarbības veids ir gaišo naftas produktu (dīzeļdegvielas) transportēšana pa maģistrālo cauruļvadu maršrutā Polocka (Baltkrievija) – Ventspils. Minēto darbību tehniskajai nodrošināšanai tiek izmantoti maģistrālie cauruļvadi un maģistrālās sūkņu stacijas, no kurām viena ir LRDS „Ilūkste”, kurā ir izveidots tehnoloģisko procesu dienests ar dispečeru pārvaldes funkcijām naftas produktu pārsūkņēšanas procesa organizēšanai. Šī procesa nodrošināšanai tiek veiktas sekojošas darbības:

- naftas produktu pieņemšana pa cauruļvadu rezervuāru parka rezervuāros;
- naftas produktu uzglabāšana;
- naftas produktu padošana maģistrālā cauruļvadā, nodrošinot nepieciešamos padeves apjomus un ražību.

Pamatprocesu izpildes nodrošināšanai uzņēmumā tiek veikti sekojoši palīgprocesi:

- objekta tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas telpu siltumapgāde – lokāla katlu māja ar cauruļvadu sistēmu;

- objekta ūdensapgāde (sadzīves un ugunsdzēsības sistēmas) izmantojot artēziskos urbumus;
- rūpniecisko un sadzīves notekūdeņu attīrīšana – notekūdeņu attīrīšanas iekārtas;
- ugunsdrošības sistēmas (sūkņu stacijas, cauruļvadi utt.) uzturēšana un uzraudzība;
- teritorijas uzraudzības un aizsardzības sistēmu uzturēšana.

Tehnoloģisko cauruļvadu sistēma ar aizbīdņiem savieno savā starpā naftas produktu uzglabāšanas rezervuārus, sūkņu stacijas, un rezervuāru parku, veidojot vienotu tehnoloģisko kompleksu.

Ziņas par bīstamajām vielām.

Vielu nosaukumi:

Dīzeļdegviela EURO (EN 590:2009)

Bīstamības ķīmiskās vielas klasifikācija:

CAS Nr. 68334-30-5; CAS Nr. 68333-22-2.

Klasifikācija – Flam. Liq.3; H226 – Asp. Tox. 1; H304 – Skin Irrit. 2; H315 – Acute Tox. 4; H332 – SOT RE 7; H373 – Carc. 2; H351 – Aquatic Chronic 2; H411.

Vielas bīstamības raksturojums (etiķetes elementi):

Piktogramma:

GHS02

GHS08

GHS07

GHS09

Signālvārds:

Bīstami

Bīstamības apzīmējumi:

H226 - Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.
 H304 - Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos.
 H315 - Kairina ādu.
 H332 - Kaitīgs ieelpojot.
 H351 - Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi.
 H373 - Var izraisīt orgānu bojājumus.
 H411 - Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām.

Drošības prasību apzīmējumi:

P261-Izvairīties ieelpot putekļus/
 dūmus/gāzi/miglu/izgarojumus/smidzinājumu.
 P280-Izmantot aizsargcimdus/ aizsargapģērbu/acu
 aizsargus/ sejas aizsargus.
 P301+P310-NORĪŠANAS GADĪJUMĀ: Nekavējoties
 sazinieties ar SAINDĒŠANĀS CENTRU vai ārstu.

P331 - NEIZRAISĪT vemšanu.

P501 - Atbrīvojies no satura/tvertnes saskaņā ar vietējiem noteikumiem.

Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos. Kairina ādu. Kaitīgs ieelpojot. Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošās vai atkārtotās iedarbības rezultātā. Toksisks ūdens organismiem, var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē.

DĪZEĻDEGVIELA – šķidrums ķīmiskais produkts, no gaiši dzeltenas (ar zilganu toni) līdz brūnganai krāsai ar tipisku naftas ogleņūdeņražu smaržu, vieglāks par ūdeni, ūdenī nešķīst. Tvaiki ir smagāki par gaisu, uzkrājas zemākajās vietās. Degošs, kancerogēns ķīmiskais produkts.

Saindēšanās simptomi – tvaiki kairinoši iedarbojas uz acīm, degunu un rīkli, ieelpojot izsauc reiboni, galvassāpes, nelabumu un var izraisīt bezsamaņu. Šķidrums kairinoši iedarbojas uz ādu un acīm, norijot izraisa gremošanas trakta iekaisumus, aknu - nieru bojājumus

Organismā var nokļūt caur elpošanas ceļiem, absorbējot caur ādu vai lietojot uzturā piesārņotus pārtikas produktus. Tas var neatgriezeniski ietekmēt cilvēku veselību. Avārijas sekas ir atkarīgas no izplūdušās vielas daudzuma un vietas, meteoroloģiskiem apstākļiem, kā arī citiem faktoriem. Ņemot vērā apkārtnes reljefu un stacijas atrašanās vietu, tieša iedzīvotāju saskarsme ar izlijušo naftas produktu ir minimāla. Vielai iesūcoties zemē var pastāvēt iespēja, kā tā nokļūst gruntsūdeņos. Ārpus stacijas teritorijās bīstamība var rasties tikai naftas produktu rezervuāra ugunsgrēka gadījumā. Ugunsgrēks stacijas teritorijā apkārtējiem iedzīvotājiem var izraisīt saindēšanos ar degšanas produktiem (dūmgāzes, kas veidojas degšanas procesā).

Ieelpojot dīzeļdegvielas tvaikus, var rasties reibonis, galvas sāpes, paaugstināta sirdsdarbība, vājums, psihisks uzbudinājums, roku trīcēšana, muskuļu krampji.

Ja tvaiku koncentrācija ir liela, tad ieelpojot to, jau pēc dažām minūtēm sākas galvas sāpes, rodas dedzināšanas sajūta kaklā, klepus, sākas deguna un acu gļotādas kairināšana, kā arī sāk pazemināties ķermeņa temperatūra un sākas pulsa ritma palēnināšanās.

Pie ļoti lielas tvaiku koncentrācijas un ieelpojot 10 – 12 reizes cilvēks saindējas un zaudē samaņu.

Paaugstinoties gaisa temperatūrai, dīzeļdegvielas kairinošā iedarbība uz cilvēku paaugstinās.

Saskaroties ar cilvēka ādu, dīzeļdegviela var izraisīt ādas saskrimšanu – dermatītu, ekzēmas.

Norijot dīzeļdegvielu, mutēs dobumā un barības vadā rodas dedzināšanas sajūta, sākas caureja, rodas sāpes aknās.

Brīdināšana par rūpniecisko avāriju un iedzīvotāju rīcība avārijas gadījumā:

Par rūpniecisko avāriju vai ugunsgrēku LRDS "Ilūkste" brīdina divas trauksmes sirēnas, kuras ir uzstādītas uz stacijas objektiem.

Gadījumā, ja skan trauksmes sirēnas ar nepārtrauktu skaņu, tad informācijas saņemšanai par notiekošo jāgriežas pa tālruni 112. SIA "LatRosTrans" iedzīvotājus, kuri dzīvo LRDS "Ilūkste" stacijas tuvumā informē personīgi pa tālruni.

Turpmāku informāciju par notiekošo sniegs stacijas atbildīgie darbinieki pēc glābšanas darbu vai ugunsgrēka likvidācijas vadītāja rīkojuma. Informācijas sniegšanai var tikt izmantoti skaļruņi, kuri uzstādīti uz policijas un glābšanas dienestu automašīnām.

Rīcība avārijas gadījumā atrodoties telpās:

- ✓ Aizveriet un noblīvējiet logus un durvis, ventilācijas lūkas, dūmvadus un izslēdziet ventilatorus, kondicionierus.
- ✓ Aizsargājiet elpošanas ceļus, izmantojot ūdenī samērcētas vates-marles apsējus, citus vairākkārt salocītus aizsargapsējus no gaisa caurlaidīga materiāla. Ja iespējams, pārliecinieties, vai Jūsu kaimiņi zina par avāriju un prot atbilstoši rīkoties. Atstājiet telpas tikai pēc paziņojuma saņemšanas no LRDS "Ilūkste" atbildīgajām personām, pašvaldības, valsts institūcijām.

Rīcība, atrodoties ārpus telpām:

- ✓ Saņemot brīdinājumu par avāriju vai sajūtot dīzeļdegvielas smaku, meklējiet patvērumu tuvākajā ēkā. Ja tas nav iespējams, steidzīgi dodieties projām no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš jums pūstu no sāniem).
- ✓ Ja Jums ir apgrūtināta elpošana, samērcējiet jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ūdenī un elpojiet caur to. Ja tas nav iespējams, centieties aizturēt elpu vai elpojiet īsi un sekli.
- ✓ Ja jūtat veselības stāvokļa pasliktināšanos, griezieties tuvākajā medicīnas iestādē vai izsauciet neatliekamo medicīnisko palīdzību pa tālruni – 113, 112.

Papildus informācija.

Informācija par rūpnieciskās avārijas bīstamību un riska faktoriem:

Liela apjoma naftas produktu noplūdes gadījumā, stacijas tuvumā būs jūtama spēcīga naftas produktu smaka. Naftas produktu degšanas gadījumā, izplatīsies siltumstarojums un sadegšanas produkti, kvēpi, dūmi. Galveni riska avoti objekta teritorijā ir sūkņu stacijas, rezervuāru parks, kā arī naftas produktu pārsūkņēšanas cauruļvadi. Objektā iespējamās rūpnieciskās avārijas var būt saistītas ar naftas produktu toksiskās iedarbības izplatību, vai izlijušo naftas produktu peļķes ugunsgrēku. Objekta riska novērtējumā veiktie aprēķini liecina, ka LRDS "Ilūkste" realizētie tehnoloģiskie procesi nerada paaugstinātu risku ārpus stacija teritorijas. Avāriju, kuru iedarbība izplatās ārpus stacijas teritorijas, varbūtības nepārsniedz akceptējamās vērtības.

Potenciāli iespējamo avāriju sekas neizplatās ārpus stacijas teritorijas. Tieša avārijas iedarbība apkārtnes iedzīvotājiem nav sagaidāma.

Rūpniecisko avāriju attīstības scenāriji:

Objektā rūpniecisko avāriju riska iespējamie scenāriji ir novērtēti un apkopoti SIA "LatRosTrans" LRDS "Ilūkste" drošības pārskatā. Vienā no civilā aizsardzības (CA) plāna sadaļām ir ievietoti drošības pārskatā novērtēto risku scenāriju dati un svarīgākie slēdzieni.

Drošības pārskats un civilās aizsardzības plāns ir pieejami LRDS "Ilūkste" caurlaides punktā.

Dīzeļdegvielas uzglabāšanas rezervuāri un tvertnes

- Dīzeļdegvielas noplūde no uzglabāšanas rezervuāriem;
- Dīzeļdegvielas noplūde no uzglabāšanas rezervuāriem ar aizdegšanos.

Iespējamie avāriju scenāriji un to varbūtības saistībā ar akcizētās dīzeļdegvielas uzglabāšanu tvertņi

LRDS „Ilūkste” teritorijā atrodas akcizētās dīzeļdegvielas tvertne, kurā tiek uzglabāta dīzeļdegviela katlu mājas funkcionēšanas nodrošināšanai. Akcizētās dīzeļdegvielas tvertnei tiek izskatīti sekojoši riska scenāriji:

- Dīzeļdegvielas izplūde no uzglabāšanas tvertnes.

Akcizētās dīzeļdegvielas piegāde ar autocisternām

LRDS „Ilūkste” teritorijā esošajai katlu mājai nepieciešamo dīzeļdegvielu piegādā ar autocisternu palīdzību. Piegādei tiek izmantotas autocisternas ar tilpumu 18 m³. Dīzeļdegvielas pārsūkņēšanu no autocisternas uz uzglabāšanas tvertni veic laukumā, kas atrodas blakus uzglabāšanas tvertnei un katlu mājai. Dīzeļdegvielas piegādei tik izmantoti standartizēti degvielas vedēji. Dīzeļdegvielas piegādes un tās pārsūkņēšanas laikā var rasties tās noplūde.

Maģistrālās sūkņu stacijas

Dīzeļdegvielas noplūde tehnoloģiskajās sūkņu stacijās iespējama sūkņu vai tiem pievienoto cauruļvadu defektu gadījumā, kas var būt gan pašu iekārtu defekti, gan savienojumu un blīvējumu defekti.

Iespējamie riska scenāriji saistībā ar dīzeļdegvielas pārsūkņēšanu tehnoloģiskajos cauruļvados

Kopumā vērtējot objekta radīto risku, var uzskatīt, ka ņemot vērā objektā esošās bīstamās ķīmiskās vielas (dīzeļdegvielas) īpašības un tehnoloģisko iekārtu izvietojums, tajā iespējamās liela apjoma avārijas nerada nozīmīgus draudus ne apkārtnes iedzīvotājiem, ne ar objekta darbību saistītajiem

darbiniekiem. Tomēr jāņem vērā, ka nelabvēlīgu apstākļu sakritības gadījumā iespējamās arī avārijas ar cilvēka dzīvībai bīstamu seku izplatību ārpus objekta teritorijas. Tai pašā laikā to iespējamība ir tikai hipotētiska.

Neatliekamie pasākumi rūpniecisko avāriju gadījumos:

Iespējamās avārijas situācijas, kas var radīt potenciāli vislielāko risku apkārtējai videi un cilvēkiem, ir saistītas ar gaišo naftas produktu (dīzeļdegvielas) noplūdi (cauruļvadi, sūkņu stacija, rezervuāru parks) ar sekojošu noplūdušā produkta ugunsgrēku.

Neatliekamos pasākumus var iedalīt:

Dīzeļdegvielas noplūde

- Tehnoloģiskā procesa (pārsūkņēšana) droša pārtraukšana;
- Noplūdes gadījumā no cauruļvada - bojāta cauruļvadu posma noslēgšana un izplūdes laukuma ierobežošana;
- Noplūde no rezervuāra – produkta pārsūkņēšana no bojātā rezervuāra uz citu rezervuāru brīvajiem tilpumiem vai rezerves (VTR700) tilpnēm;
- Izplūdušā produkta savākšana;
- Grunts attīrīšana no naftas produktiem.

Dīzeļdegvielas noplūde ar aizdegšanos

- Tehnoloģiskā procesa (pārsūkņēšana) droša pārtraukšana;
- Noplūdes gadījumā no cauruļvada - bojāta cauruļvadu posma noslēgšana;
- SIA “LatRosTrans” Ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (UUGD) izsaukšana (ugunsgrēka trauksmes ziņotāji);
- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) izsaukšana;
- Glābšanas darbos neiesaistītā personāla evakuācija.

Trauksmes un apziņošanas sistēma, sadarbība ar VUGD un avārijas dienestiem, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi:

LRDS “Ilūkste” izveidota trauksmes un apziņošanas sistēma, kuras sastāvā ietilpst divas trauksmes sirēnas (C-40 un ECI-600). Trauksmes sirēnas ir paredzētas objekta darbinieku un apkārtējo māju iedzīvotāju brīdināšanai par notikušo avāriju vai incidentu. Objektā ir izstrādāts civilās aizsardzības plāns, kurā ir noteikta sadarbības kārtība ar VUGD un citiem operatīviem dienestiem, reaģēšanas un likvidēšanas pasākumu organizēšanas kārtība nevēlamo notikumu vai rūpnieciskās avārijas gadījumā, ka arī avārijas seku likvidācijas pasākumu plānošana un īstenošana.

Resursi rūpnieciskās avārijas pārvaldīšanai:

LRDS "Ilūkste" rīcībā ir nepieciešamie resursi rūpnieciskās avārijas likvidēšanai un seku samazināšanai. Objektā ir izveidots ugunsdzēsības un glābšanas dienests, kura rīcībā ir divas ugunsdzēsības autocisternas. Eksploataācijas dienesta rīcībā ir nepieciešamās smagās tehnikas vienības, kā arī naftas produktu savākšanas iekārtas.

Rīcība avārijas gadījumā:

Avārijas gadījumā jārikojas saskaņā ar glābšanas darbu vadītāja, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pārstāvja norādījumiem un rīkojumiem.

Ārpusobjekta civilās aizsardzības plāns:

Informācija par ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu ir pieejama Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tīmekļvietnē.